Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Owczarka na 29. posiedzeniu Senatu w dniu 21 marca 2013 r.

Oświadczenie skierowane do ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej Sławomira Nowaka

Szanowny Panie Ministrze!

W „Dzienniku Gazecie Prawnej" z dnia 14 marca 2013 r. ukazał się artykuł Konrada Majszyka „Nowak wpompuje miliardy w drogi", w którym omówione zostały plany budowy autostrad i dróg ekspresowych w Polsce do 2020 r., zilustrowane mapą, której źródłem jest ministerstwo transportu i GDDKiA. Zaniepokoił mnie fakt, że na mapie nie uwzględniono dalszej budowy drogi ekspresowej S14 z Łodzi do węzła „Emilia" na A2. Budowa tej drogi ma ogromne znaczenie dla rozwoju Łodzi.

Łódź samodzielnie, bez żadnej pomocy strukturalnej z zewnątrz, podniosła się z kryzysu lat 90., związanego z upadkiem przemysłu lekkiego. Jako że w istocie nie uzyskała (w przeciwieństwie do innych polskich miast z upadającymi mono-przemysłami) żadnego wymiernego wsparcia strukturalnego z funduszy centralnych, stała się tą polską aglomeracją, która najdotkliwiej odczuła skutki transformacji systemowej. Ponieważ samodzielnie radziła sobie ze swoimi problemami, nie zdołała do dziś wyeliminować ich wszystkich. W rezultacie w porównaniu do największych miast w Polsce Łódź ma najwyższą procentową stopę bezrobocia - 12,1% na koniec 2012 r., trzykrotnie wyższą niż Poznań (4,2%) i Warszawa (4,4%), dwukrotnie wyższą niż Wrocław (5,5%) czy Kraków (5,9%).

W dodatku Łódź jest dziś w zdecydowanie najgorszej z porównywanych miast sytuacji demograficznej. Według prognozy demograficznej liczba ludności Łodzi w latach 2011-2035 spadnie o ponad 150 tysięcy osób (tylko do roku 2020 o około 50 tysięcy osób). Dla porównania: we Wrocławiu liczba ludności spadnie o około 18 tysięcy, zaś w Warszawie oraz Krakowie w podanym okresie nastąpi jej wzrost. Skalę wyzwań rozwojowych powiększa fakt, iż Łódź będzie w tym czasie najszybciej starzejącym się dużym ośrodkiem miejskim w kraju, o najmniejszej dzietności i największej zachorowalności na choroby cywilizacyjne.

Najważniejszy jednak jest w tym kontekście fakt, iż Łódź ma obecnie największe spośród dużych polskich miast potrzeby inwestycyjne, związane nie tylko z infrastrukturą miejską, ale przede wszystkim ze zdegradowaną tkanką miejską - w stopniu niespotykanym w innych polskich aglomeracjach i miastach. Miejski zasób mieszkaniowy w Łodzi, największy w Polsce, wyróżnia się negatywnie zarówno pod względem standardu powierzchniowego, jak i kondycji technicznej. Decyduje o tym nie tylko wiek zasobu (udział zasobu przedwojennego sięga 26,7%, wobec średniej dla wielkich miast wynoszącej 22,5%), ale także rażąco słaba dbałość o stan techniczny zasobu w całym okresie powojennym, zdeterminowana przede wszystkim decyzjami władz centralnych.

Budowa drogi S14 wzmocni dostępność komunikacyjną, a w ten sposób konkurencyjność Łodzi oraz gmin i powiatów tworzących Łódzki Obszar Metropolitarny. Razem tworzą one ponad milionowy organizm zlokalizowany w centrum Polski i Europy. To położenie jest szansą na rozwój wokół metropolii centrum logistycznego o skali europejskiej, które przyczyni się do odwrócenia negatywnych trendów społeczno-gospodarczych i wpłynie na przyspieszenie rozwoju Polski. Do realizacji tego celu konieczna jest realizacja założonych inwestycji drogowych na terenie Łódzkiego Obszaru Metropolitarnego, których nieodłącznym elementem jest dokończenie budowy drogi S14. Inwestycje te należy traktować jako spłatę długu państwa wobec metropolii, którą władze centralne opuściły na początku lat 90. ubiegłego wieku. S-14 będzie także obwodnicą dla Konstantynowa, Aleksandrowa i Zgierza. W tym ostatnim mieście są szczególnie dramatyczne warunki w związku z przebiegiem dróg przez centrum.

Mam nadzieję, że moje obawy spowodował błąd redakcji, ale proszę o przekazanie informacji, tak ważnej dla miliona ludzi, jakie są plany ministerstwa związane z budową S-14.

Z wyrazami szacunku
Andrzej Owczarek